

VEZETŐK LAPJA

PÁPAI KITÜNTETÉS

BADEN-POWELL A NEVELŐ

E FIUKÉRT VALAKI FELELŐS

A KÁBÍTÓSZEREC HASZNÁLATÁNAK ISMERTETŐJELEI

EGYSÉGES TANMENET A CSERKÉSZ ISKOLÁKBAN

A NEMI FÖLVILÁGOSÍTÁS

AZ ÉN MÓDSZEREM

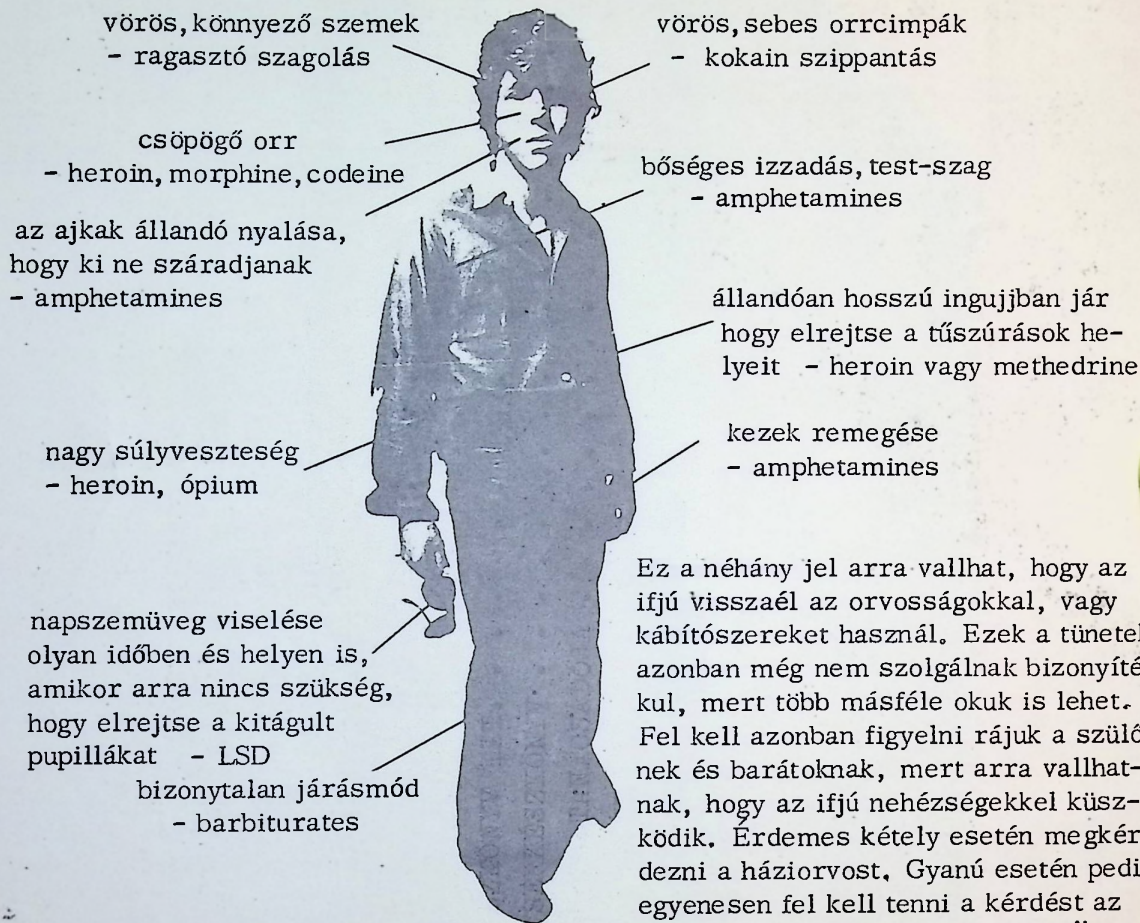
MÉRGEZŐ VIRÁGOK

HALOTTAINK

25. szám

1972

A KÁBITÓSZEREK HASZNÁLATÁNAK ISMERTETŐ JELEI

Ezt a hirdetést az Advertising Council bocsátotta a nagyközön-
ség szolgálatára.

Ez a néhány jel arra vallhat, hogy az ifjú visszaél az orvosságokkal, vagy kábítószeret használ. Ezek a tünetek azonban még nem szolgálnak bizonyíté-
kul, mert több másféle okuk is lehet. Fel kell azonban figyelni rájuk a szülők-
nek és barátoknak, mert arra vallhat-
nak, hogy az ifjú nehézségekkel küsz-
ködik. Erdemes kétely esetén megkér-
dezni a háziorvost. Gyanú esetén pedig
egyenesen fel kell tenni a kérdést az
ifjúnak: "Kábítószeret szedsz?"
Szomorú dolog, hogy ezt kell kérdez-
nünk valakitől akit szeretünk, de még
szomorúbb, ha örökre búcsút kell ven-
nünk tőle.

Dr. Némethy György pápai kitüntetése

Büszke örömmel vettük tudomásul, hogy a Pápai Tudományos Akadémia ezévi aranyérmét Dr. Némethy György cscst. a Magyar Cserkészszövetség Vezetőtisztje kapta kiváló tudományos munkásságáért.

A XI. Pius aranyérem a Pápai Tudományos Akadémia legmagasabb kitüntetése. Az Akadémiát 1936-ban alapította XI. Pius pápa azzala céllal, hogy az Akadémia tudós tagjai elősegítsék a tudományok fejlődését. Mintegy hatvan nemzetközi jelentőségű tudós, több kuriai biboros és a Szentszékhez kirendelt diplomáciai kar jelenlétében adta át a pápa Dr. Némethy György egyetemi tanárnak, 1972. április 15-én a magas kitüntetést. Ez alkalommal VI. Pál pápa beszédében többek között a következőket mondta:

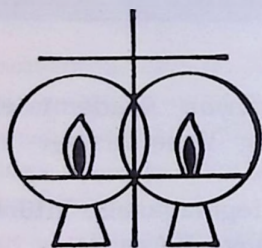
... "Amint tudják, hagyománnyá lett, hogy ezzel a kitüntetéssel nemzetközileg megbecsült szakember érdemeit ismerjük el. Némethy professzor a nemes magyar nemzet fia, jelenleg a Rockefeller egyetem rendes tanára. A folyadékok és oldatok fizikai kémiájának szakembere. Boldogok vagyunk, hogy ő kapta meg a tiszteletnek és bátorításnak ezt a jelét, az oly nagyérdemű és kimagasló hallgatóság jelenlétében..."

Nem sok tudósnak jutott osztályrészül a Pápai Tudományos Intézetnek aranyérme, és még jelentősebb ez a kitüntetés, ha arra gondolunk, hogy a 37 éves Némethy György professzor református vallású.

Dr. Némethy 1951-ben menekült el szüleivel Magyarországról. Középiskoláit Svájcban és Nyugat Németországban végezte, jelesen. Középiskolai tanulmányai után a Cornell egyetemen tanult és hamarosan a Rockefeller Intézetben egyetemi katedrát kapott. Tehetségét, lelkiismeretes kutató munkáját a szakemberek hamarosan elismerték és megadták neki a lehetőséget a gyors fejlődésre.

A tudomány ápolása mellett Dr. Némethy életét a magyar cserkészzet tölti ki. A mindennapi nehéz kutatómunka közepette sem mondott le fiatalkora eszményéről, a cserkészetről. 1955 óta végez vezetőmunkát a cserkészzetben, amelyben elsősorban nevelési kérdésekkel foglalkozik. 1961 óta a Magyar Cserkész Szövetség vezetőtisztje. Számítalan vezetőképző tábor megszervezése, kiadvány megszerkesztése őrzi munkásságát.

Szívből gratulálunk Gyurka bá'nak a magas kitüntetéshez és kívánunk további Jó Munkát. Az ő odaadó munkája minden cserkészvezetőnek példaként szolgálhat.

C S E R K É S Z E S K Ü V Ő K

a torontói

Szent Erzsébet templomban

1972 július 15-én:

HEGEDŰS ZOLTÁN BÉLA

és

CSEPREGI ÉVA KATALIN

1972 augusztus 19-én:

HARASTI TAMÁS

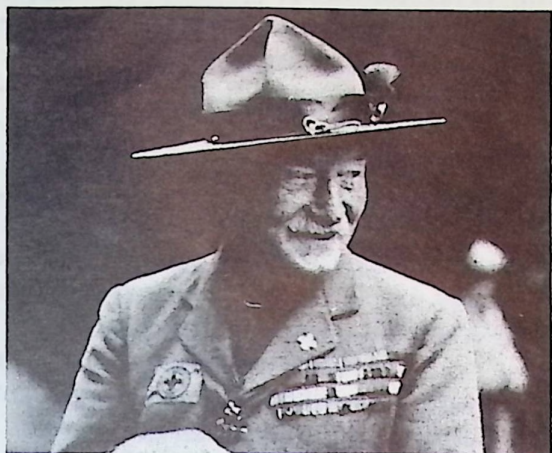
és

NYERGES-BOGNÁR JUDITH ILONA

ISTEN ÁLDÁSÁT

KÉRJÜK A FIATAL PÁROKRA

Robert S. S. Baden-Powell
1857 - 1941

Founder of the Boy Scout Movement

Baden-Powell a nevelő

A cserkészzet pedagógiáját ma már elméletben is részletesen kidolgozták, legfőképpen pedig gyakorlatban fejlesztik, tökéletesítik lelkesen és megértően sokan a hivatottak közül. Alapvonását és eleven lélekáramát mégis, ma is Baden-Powell élő egyéniségéből kapja. Az ő jelleme és élettapasztalatai, az ő lelkének ebben a gazdag és változatos életben formálódott alkata az a meghatározó bélyeg, mely a cserkészzet sajátos jellemvonásait adja.

Baden-Powell nevelő iskolája elsősorban az élet. Nem elméleti ember, hanem a gyakorlat, az eleven élet neveltje. Anglikán papnak fia, 14 gyermek közt a tizenkettedik. Apját korán elveszti, a gyermekeket bátor és erőslelkű anyja tartja fenn. A fiú tizennégyéves korában intézetbe kerül. Gyermekkorát közepes iskolai teljesítmények és a vakációkban bátyjaival folytatott kemény tengerész-, meg vadember-élet jellemzik. Különösen ezek a kemény valóságú és képzelettel színezett, nem egyszer életveszélyes kalandok formálták erőteljesen jellemét. Az iskolai végeztével a hadseregbe lép. Korán megszokja, hogy csak magára van utalva. Vallásossága, nagy képzelőereje, kedélye korán kifejlődik. Az edző, az érzékeket élesítő, kockázatos élet, a szűkös anyagi viszonyok, a gondok, akadályok, új meg új váratlan feladatok, amik sokszor egészen hirtelen szakadtak rá, számító értelmét, gyakorlati leleményességét fejlesztik ki és kemény próbára teszik minden nap. Ilyen felkészültséggel indul neki az életnek. Mozgalmas, meglepetésekben és hirtelen fordulatokban gazdag pályája, melyről maga mondja, hogy a nagy életfordulók úgy robbantak mindig rá, mint a bomba - lelkének alapbeállítása tette azt a magatartást, melyet az éber felkészültség cserkészjelszavában, a *Be prepared*-ben (légy résen), fogalmazott meg, s mely a lélekjelenlétnek és gyors cselekvésre nevelt testnek állandó összhangját hangsúlyozza.

Az apai házból hozott vallásos meggyőződés élte sarkcsillagául Istent, iránytűnek a lelkiismeretet adta neki. Élénk képzelete és változatos kedélye írói, rajzoló, festői, szobrászi, színjátszó tehetségében, a műkedvelői mértéket messze felülhaladó fokban érvényesül, noha ő magát soha nem számította a művészek közé, sem hivatása, sem ideje nem is engedte, hogy nagyobb mértékben ezeknek szentelje magát. S bár a művészetekben önmagukban véve sem mindennapit alkotott, még sokkal nagyobbak azok az értékek, amiket ízlésben, látásérzék fejlődésben, ügyességben, beszédben és kifejezőplasztikában nyert. Mindennek felett pedig a képzeletnek és kedélynek nagy gazdagsága, a humor megbecsülhetetlen életadományával ajándékozta meg, amely még a nehéz napokat is bearanyozza, segít a szenvedések fölé emelkedni és kulcsot ad az emberek szívéhez. Szűkös anyagi viszonyai, a haldél fátalmai és nélkülözései józan életlátást, a valósággal komolyan számolni tudó hig-

gadtságot adtak neki, testét-lelkét edzették és fegyelmezték. Hányatott tarka élete sokoldalú ismeretet és gazdag élettapasztalatot nyújtott. Így alakult ki egységes, egyensúlyozott egészsé világnézete. Ennek a belső egyensúlynak két mérlegnyelve a magas emberi hivatás komoly átérzése, mely felelősségre és lelkiismeretességre kötelez a földi pályán, s másfelül az egész életnek mégis derült humorral való szemlélése. "A boldogság nyitja" cím alatt egyik könyvében többekközt ezt írja: "Ha a szegény embernek két dolog iránt meg van az érzéke, ép oly tökéletesen élvezheti az életét mint a milliomos, vagy talán még jobban. Az első: Ne vegyük a dolgokat túl komolyan, de használjuk fel jól, amit kaptunk, s nézzük az életet játéknak, a világot meg játszótérnek. Csakhogy amint Shackleton mondta: "Az élet a legmagasztosabb játék, de megvan az a veszedelme, hogy úgy vesszük, mint valami alantass játékot..." A második pedig: Hogy tetteidet és gondolataidat a szeretet irányítsa... Vagyis... olyan jóakarátú lelkület éljen bennetek, melyet akkor mutattok, mikor jót tesztek másokkal, mikor jólelkűen és részvétellel közeledtek hozzájuk és amikor hálások vagytok mások iránt, amiért jól bánnak veletek. Ez a lelkület a jóakarát."

A világ dolgainak az örökkévalósághoz mért csekélyisége, s az Istenben gyökerező tevékeny emberszeretet két alappillérén ível B. P. életbölcselete. Ez ad neki, és általa a cserkésznek is mindenestől az életben álló, tevékeny és mégis az életen túlra irányzott érzékfeletti vonalat. Ebből az életentúlra irányzottságból fakad rendíthetetlen életkedve, bizalma és felvértezettsége a kudarckok, letörések, katasztrófák ellenében.

A tevékenység, a gyakorlat embere Baden-Powell a nevelésben is. Elméletet, összefüggő neveléstani rendszert nem alkotott. Elveit is inkább ösztönösen látja meg, mintsem diszkurzív gondolkozással nyomozná ki, s talán még ennek a meglátásnak tudatossá válása előtt is, de utóbb is minden helyzetben ösztönös nevelés- és lélektani biztossággal alkalmazza: könnyedén, természetesen. Frissisége és lendülete néha azt a benyomást keltik, mint ha valamely forráskutató pálca erejével, ösztönösen, sőt sokszor ötletszerűen, de mindig biztosan és szerencsésen tapintana a fiúléleknek legmegfelelőbb megoldási forrásra, s ugyanilyen csallhatatlan biztossággal tartja mindig szemelőtt a legtávolabbi és gyakorlati kérdésekben is az egységes, magas célkitűzést. A cserkészlet elveinek, és módszereinek elméleti megfogalmazását is az első gyakorlati eredmények után és nyomán foglalta írásba.

S mert az ő nevelő-módszere, a cserkésznevelés is elsősorban gyakorlat, azért látszik indokoltnak, hogy elsősorban a Baden-Powell alkalmazta nevelési módszerekkel foglalkozni, elvi és társadalmi mozzanataival pedig utóbb.

A tekintélytisztelet megingásának nehézségeivel szemben a nevelők gyakran és eredményesen használták a fiatalság fejlődő önérzetének kimélzésére a megbecsülő szeretet hangját a fiúkkal szemben. Ennek kapcsán mind nagyobb teret engedtek a fiúknak önmaguk nevelésében s mindenképen azon voltak, hogy a tanári, nevelői tekintély súlyát ne éreztessék olyan formában, mely az erkölcsi vagy fizikai hatalom erőszakos beavatkozása volna. A tapasztalat is azt látszik igazolni, hogy az általános fegyelem megkövetelte bizonyos szigorúságon belül, a barátságos kölcsönös együttműködés és az egymást kölcsönösen megbecsülő magatartás ér el legnagyobb nevelői hatást, főképen a nagyobb fiúk körében. Egyszersmind a fejlődő jellemek önnevelésre segítése módot ad a lelkifejlődés ellenőrzésére és időnkinti javítására.

Baden-Powell alkalmazza, mégpedig igen nagy mértékben, ezeket a módszereket. Nemcsak nevelői fogásként, de láthatólag őszinte mély átélésből. Idősebb barátja és nem felette se akar lenni azoknak, akik jellemük kialakítását rája bízták. Az önnevelésre pedig talán nagyobb nyomatékkal mutat rá a cserkészletben, mint bármely más nevelési rendszer.

Ő azonban egy lépéssel tovább megy. Merész és kockázatos talán ez a lépés annak, aki-ben nincs meg olyan mértékben a jellem egysége és ereje, az egyéniség vonzása és az állandó lélekjelenlét, mint Baden-Powellben, s melynek mindtökéletesebb kialakítását, vala-

mint a szerető idősebb testvér lelkebeállítottóságát a rábizottakkal szemben, örök mintául választja minden jó cserkészvezető.

Baden-Powellnak van hozzá bátorsága és ereje és van hozzá elég éles szeme is, hogy lángecszű egyszerűséggel egy villanással meglássa azt a talán egyetlen kétségbevonhatatlan tekintélyt, mely minden idők minden fia előtt egyértelműen és mindig ösztönszerűen tekintély marad. S ez a legfelsőbb tekintélyi fórum: maga a fiú vagy fiatalember. Akármit mond, állít, vagy javasol, ezt mind a fiúk lelkén keresztül mondja. A kisebbeknél az eszmények lelkesítő erejét állítja oda tekintélynek, de itt is magára a fiúra apellál. Saját magát szinte egészen háttérbe szorítja. Megrajzolja a cserkészt, a hősiesség, az önállóság, a segíteni tudás, bátor, vidám, életrevaló hősét s aztán a legtöbbször csak emyit mond: Aki cserkész az így, meg így tesz. Aki nem így tesz, nem cserkész! Épen ez a rábeszélésnélküli és kérlelhetetlen válaszüti beállítás a dolgoknak teszi egyik fő vonzóerejét a cserkésznek. A fiúk átlag eszményekkel, átlageredményekkel be nem érik, gyakorlati célok, boldogulás, pályája még aránylag messze fekszenek tőlük. Nagy dolgokat cselekedni, hősnek lenni! A lelke legmélyén ezt hordozza minden küszködő, feszülő energiájú, háborgó serdülő fiú.

A nagyobbakkal szemben még világosabb a tekintélynek ez az áthelyezése magára a fiatalemberre. Az idősebb cserkésznek, öregcserkésznek írott könyvében például még nyomatékossában előtérbe lép maga az irányt, utat kereső fiatalember. Amit a világ főcserkésze mond, amit felidéz a maga tapasztalatából, vagy mások példájából, szavából, azt mind csak egyszerűen odaállítja - rábeszélés és fölényes intelmek nélkül - a maga útját kutató fiatalember elé, hogy vizsgálja meg értelmével, élje át szívvel és ám vesse el, ha becsületes mérlegelés után úgy tartaná jónak. Mintha csak annak a Szt. Pál-i igazságnak erejét érezné, hogy "ami nem meggyőződésből van, mind bűn az". Amint, hogy az önkéntesen, saját belátásából és átéléséből szerzett meggyőződés a legerősebb. És ahogy a serdülő fiúknál csalihatatlan biztonsággal megtalálja azt az eszményképet, mely minden fiúlélekben közös visszhangot talál: a hűsi eszmény mai formáját, a pályájuk elején álló fiatalembereknek ugyanolyan biztonsággal ragadja meg azokat a hurokat, melyekre minden fiatal léleknek rezonálnia kell. A boldogulás, az életpálya, a meggazdagodás, a családalapítás egyszóval a sikeres, eredményes élet eszményképeit állítja eléjük és tanácsait ezeknek a példaképeknek vonzó tekintélyével támogatja. Az első pillantásra mindenütt egészen gyakorlati, egészen józan az az életbölcseesség, mely útmutató könyvéből kihangzik. De a mondatok mélyén, a tevékeny élet gyakorlati bölcsessége mögött ott feszül az az eleven erő, mely a legfelsőbb eszmények áramköréből táplálkozik.

Másik, talán legeredetibben egyéni módszerbeli eszköze, a tekintély súlypontjának magába a fiatal lélekbe való áthelyezésén kívül, a humor és szellemesség. Ha minden ember fogékony a humor behatásaival szemben, az ifjúság hatványozott mértékben az. Tanárok nevelők élnek is hatékonyan ezzel a hálás nevelő eszközzel oktatásbeli kisebb jelentőségű nevelési nehézségek leküzdésére, azonban épen a legkomolyabb és legnehezebb életkérdések területén a dolog természetéből folyólag is, ösztönösen és tudatosan tartózkodnak, sőt tartanak ettől a kétélűnek látszó nevelőeszköztől, amint akkor bizonyos, hogy végletekre hajló, bizonytalan egyensúlyú fiatal lelkekkel szemben könnyen válhatik ártalmassá.

Baden-Powell mégsem riad vissza tőle, sőt olyan fokban s olyan mértékben alkalmazza, mint előtte talán egy komoly nevelő sem. Teszi ezt a fiatal lelkek frissentartására és főleg érezhetően a nevelő és a rábizottak közötti ellentét vagyis végredményben megint csak a tekintély kérdésének a kiküszöbölésére. Rátermettségét és ösztönös nevelői biztonságát talán semmi sem mutatja jobban, minthogy ezt a humort magával szemben meri alkalmazni a fiatalok előtt, s nemcsak saját fiatalkori baklövéseit hozza fel habozás nélkül tanulságul, de még mostani tiszteltetreméltó nevelői énjét is meg-megcsipkedi az ártatlan humor tréfáival, ha ezt a nevelői célok hatékonyabbá tétele kívánja. Az az őszinteség, belsőből fakadó szerénység s főképen az a tudatos önfigyelem és mértéktartás, mellyel ezt a fegyvert for-

gatja önmagában véve már olyan imponáló, hogy az önmaga kisebbitésnek és megcsipkedésnek netalán veszedelmeit már eleve ellensúlyozza. Az emberi gyengeségek, melyek a fiúk előtt úgy sem volnának leplezhetők a humornak aranyos csillogásában kedvesekké, természetesekké válnak s míg egyrészt az egyéniség vonzó erejével elnézést, sőt nagyobb rokonszenvet keltenek a vezető iránt, másrészt mintegy előkészítik a maga tökéletességét még szinte egészen zavartalan hittel öntudatlanul hívó fiatal lelket a tapasztalatok önismeretre vezető fájdalmas csapásaira. Tanácsadásainak vonzó, természetes és minden felsőbbes hangot kerülő modorára álljon itt egy példa az idősebbeknek írt könyvéből:

Jótanács mint örökség cím alatt ezeket írja:

"Mindig nagyon különösnek találtam, hogy az ember halálával magával viszi azt a bölcseséget, amelyet akár baklövéseivel, akár kivívott sikereivel szerzett és ráhagyja a fiára vagy öccsére, hogy tanuljon mindent előlről a maga kárán..."

Ilyenféle gondolatok járnak a fejemben, mikor papírra akarok vetni egy-két nehézséget, amellyel összekerültem életemben. El akarom mondani, hogy az én tapasztalatom szerint, hogy lehet legjobban bánni velük. Nem azt mondom el, hogy én miképen bántam el velük, mert néha rosszul fogtam a dologhoz, hanem utóbb saját káromból láttam, mit kellett volna tenni. Ezt a könyvet tehát nem arra szántam, hogy tapasztalt emberek olvassák. Világért se! Nektek írok én, ifjú emberek, nektek, akiknek van elég eszetek, hogy előre nézzetek, mohón fürkészve az utat, hogy merre kell mennetek és mit kell tennetek az életben. És meg kell mondanom, hogy fiatal nemzedéketek - úgy hiszem - egy kicsit nyitabb eszű ebben a tekintetben, mint elődeiteké volt a múltban."

Alig képzelhető tapintatosabb kezelés az önérzetes és többnyire zárkózott fiatalemberhez s lekötelezőbb készségű megbecsülés. Mindez pedig egyformán távol áll a fensőbbes nevelői hangtól s az érezhetően kiszámított "pedagógizáló" hatáskeltést célzó mesterséges "megbecsülő" módszertől is.

Máskor meg kedves közvetlenséggel így vezeti be egyik mondanivalóját: "Egy szép napon, amikor még olyan bolondos számár voltam, amilyenek a könnyűvérű fiatal fickók szoktak lenni..."

Aki valaha is érintkezésben volt fiatalokkal, tudja, mekkora rokonszenvet és bizalmat kelt az ilyen őszinte és közvetlen hang és milyen szerencsésen hidalja át a kialakult és az alakulásban lévő egyéniség közt fennálló nehézségeket. De Baden-Powell ezt a szerencsés hangot ugyanúgy megtalálja a felnőttekkel, hivatott nevelőkkel és a cserkészvezetőkkel szemben is, éppen ezért, mivel nála ez nem egyszerű nevelési fogás, hanem szerénységéből és meleg lelkéből fakadó természetes beállítottság.

"Ezekkel az útmutatásokkal nem öregapámat akarom kitanítani, csak azoknak szólók, akik még eddig nem jártasak a fiúk tanításában" - írja a Scouting for Boys bevezető részében, mely a cserkészképzőknek szól. S azontúl is mindig és mindenben csak indítványt, jótanácsot, útmutatást ad kísérletképen és az "okosabbak belátására" bízza, hogy mennyire alkalmazzák. Sőt egyenesen mások gyakorlati munkájától várja rendszerének kifejlesztését, mindent a tapasztalat, a gyakorlat próbakövére vet.

(Folytatjuk.)

E fiúkért valaki felelős!

(Levél Gábor Áronhoz cserkészügyben.)

Nagy érdeklődéssel olvasom a magyar újságokban brazíliai cikksorozatot. Írásaid némelyikében a túl gyors ítéletformálás szellemi művelétének eredményeit látom, de ez mit sem von le színükből és sziporkázó stílusukból. Brazília igen benső szívügyem. Tizenhárom évet töltöttem el benne. Nagyon megszerettem az országot és különösen a brazil népet. Meggyőződésem, hogy a brazilok humanizmusa néhány évtized múlva messze túlszárnyalja az USA dekadens, dollárszagú világnézetét és Brazília a két amerikai kontinens szellemi és politikai központja lesz. Ez a levél azonban egyik riói írásoddal kapcsolatos, melyben a brazíliai Nemesek kultuszáról írsz, majd a magyarul nem tudó magyar gyermekek lehangoló látványán elmélkedve kérést intézel a Cserkészszövetséghez, hogy enyhítsünk politikánkon és ne tegyük kötelezővé a magyar nyelv ismeretét cserkészeink számára, azzal a megfontolással, hogy így szélesebb körben lesz hatásunk.

Sok más kérdésben léteznek szín és árnyalatbeli különbségek a cserkészvezetők nézetei között, de ebben a döntő kérdésben mindannyian egyetértünk, Áron. S mivel egyike vagyok azoknak, akik igen határozottan a magyar nyelv alapvető követelménye mellett foglalnak állást, hadd mondjak el egyet-smást erről a problémáról s egyúttal a riói csapat történetéről. Nyílt levél formájában, mert ez a kérdés nemcsak cserkészletünknek, hanem az összmagyarságnak (a szétszórtnak és az otthoninak egyaránt) közügye.

Rió de Janeiróban 1949-ben, Szent István napján hét magyar fiatal alapította a kontinens első magyar cserkészcsapatát, a 13-as Szondy György csapatot. A hét között ott voltam én is és egy fiatal lány, aki később a feleségem lett. Első parancsnokunk Lajtaváry Endre volt, aki évek múlva feleségül vette a negyediket. Cikkedben írod, hogy az ifjúság mai foglalkoztatásának egyik nagy nehézsége a város óriási szétterültsége. A város akkor is ugyanolyan nagy kiterjedésű volt, mint ma, mégis összeszedtük a magyar gyermekeket a cserkészetre. Sőt akkor a magyarok még nagyobb sugárban voltak szétszóródva, mert az emigráns élet kezdetén a távoli, olcsó munkáskülvárosokban laktak. Még autóbuszra sem volt pénzünk, villamoson döcögött végig egyikünk a városon s a szülők az előre megbeszélt megállókhoz hozták el gyermekeiket. Hamarosan mind a négyen átköltöztünk Sao Paulóba s a csapat vezetését a mindannyiunk által szeretett és megbecsült Szirmay Iván vette át. Iván hosszú évekig, Németországba költözéséig vezette a csapatot s felnevelt egy kiváló gárdát. Vámos Öcsiben megfelelő parancsnokutód is akadt. Molnár Ferencné kitartó és szerető magyar iskolai nevelő munkája szép eredményeket hozott.

A riói csapat csak papíron szűnt meg, Áron, mert a magyarság lélekszáma erősen megcsappant Rióban, elvándorlás miatt. De a csapat ma is működik szerte a nagyvilágban. Az egyik a délamerikai cserkészkerület vezetője Sao Paulóban. Egy másik a leánycserkészmunka központi irányítója Washingtonban. Egy harmadik a venezuelai vezetőtábor parancsnoka volt az idén húsvétkor. Egyikük a saopaulói fiúcsapat parancsnoka volt hosszú évekig s jelenleg az ottani öregcserkészeknek egyik irányítója. A legutóbbi leányparancsnok jelenleg a newyorki leánycsapatot vezeti. Egy másik a saopaulói leánycsapatot. A következő egy pennsylvániai gyar egyetemi tanár felesége, s amikor csak teheti, ott van táborainkon. Aki e sorokat rója, a cserkészlet kulturális és sajtóügyeit igazgatja. S ha valaki névsorolvasást tartana, a riói csapat majd minden tagja hangosan és érthetően jelent mondana - a világ különböző pontjairól.

Nemcsak a cserkészzet hanyatlott el Rióban, Áron, hanem a hajdan virágzó egész magyar közösségi élet. A lélekszám megcsappanása után nem akadt olyan, akiben a magyarság kellő szervező képességgel párosult volna. De cserkészletünk legvirágzóbb riói korszakában sem jutottunk el minden magyar gyerekhez. Nemcsak Rióban, hanem másutt sem. De az ő ügyükben a címezést elvetteted, Áron. Nem velünk kell beszéljél! A szüleikkel! Ezekért az őseik nyelvét, kultúráját elhagyott kis magyarokért valaki felelős: a szüleik, az édesapjuk és az édesanyjuk. Velük beszélj, Áron! Mi sok mindent tudunk pótolni, de ezt az egyet, az édesanya és az édesapa szerepét nem. Az anyanyelvet az édesanyjának kell átadni gyermekének. Persze ez egy kis külön munkát igényel idekinn. Kényelmesebb a gyermekeket a brazil cselédre hagyni, s elmenni bridzsolni, vagy a moziba, vagy a tengerpartra fürödni, mint törödni vele egy kicsit. Kényelmesebb a magyar sorsról siránkozni nosztalgikus pillanatokban, mint minden este elmondani egy népmesét. Kényelmesebb az árral sodródó, szürke nyárspolgárnak lenni, mint az otthon építeni, melynek küszöbén megállhatsz és azt mondd: ez itt Magyarország. Mi azonban olyan gyermekekért küzdünk, akiknek az édesanyja minden este magyarul imádkozik és ilyen magyar otthonokból jönnek. Túlsokat áldoztunk ezért a gondolatért már, Áron, évtizedek minden szabadságát, hétvégét, éjszakáit, szünidejét – semhogy megelégedjünk langyos urigyererek gyülekezetével, akik német, vagy angol, vagy portugál anyanyelvük mellett magyarul is el tudnak néhány szót mondani nénikéjüknek. Mi ennél sokkal, de sokkal többet akarunk: mi a lelküket akarjuk a magyarság számára, mert úgy érezzük, hogy éppen eleget vesztett népünk ahhoz, hogy betömjük a réseket. Szerencsére egy olyan történelmi hullám hátára kerültünk, mely kedvez a keveseknek, a kisebbségeknek, akik ragaszkodnak gyökereikhez, ősi örökségükhöz. Sajnos a délamerikai magyarság ezt még nem látja és ezért a legnagyobb a lemorzsolódás az összes kontinens között Dél-Amerikában. No, meg van is ott a levegőben valami patópálos, délibábos hangulat, amelyben magyarjaink nagyon hamar otthon érzik magukat. A mi feladatunk azonban más. Mi azt akarjuk bebizonyítani a magyarság számára, hogy bárhol a világon lehet magyarnak lenni, nem egy, nem két, vagy három nemzedéken, hanem nemzedékek hosszú sorozatán át.

Örültek vagyunk? Naívak? Lehet. De hidd el, hogy kisebb célért nem is érdemes küzdeni. Nincs semmi ördögösség abban, hogy egy gyermeket magyarul megtanítsunk a föld bármely pontján. Se a szórvány, se a környezet meséjével ne jöjjön senki! Tíz éves kora előtt a gyermek három hónap alatt megtanul egy nyelvet. Saját gyermekeimről tudom. Nemzetközi állásban vándoroltunk országról-országra, szórványból-szórványba. Mint a fehérneműt, úgy váltották a gyermekek az országok nyelvét. Csak egy maradt meg, magyar anyanyelvük, mert e fölött öröködtünk mi, a szüleik.

Most már annyira erős a cserkészletünk, Áron, hogy nemhogy lazítanánk a gyeplőn, hanem mindig szorosabbra fogjuk a minőség érdekében. S a magyar nyelv kérdésében nem ismerünk tréfát, vagy kifogást, siránkozást. Tessék, minden szülő végezze el házfeladatát, tanítsa meg gyermekét magyarul, mi igen nagy szeretettel várjuk. De miattuk – magyar kötelességüket elhanyagoló szülők miatt – nem alkudhatunk meg céljainkkal, a külföldi magyarság jövőjével.

Járod a világot, Áron, sokfelé megfordulsz. Látod a veszteségeket és fáj a szíved ezekért az elhulló magyar fiatalokért. Üzentél nekünk, köszönjük. Mi ezt az üzenetet szeretettel visszaküldjük, hogy add át azoknak, akik felelősek ezekért a fiúkért és lányokért: a szüleiknek.

Cseh Tibor

EGYSÉGES TANMENET A CSERKÉSZ-ISKOLÁKNAK

A New Brunswick-i Cserkészház fontos találkozás helye volt február ötödikén. A Cserkész Iskolabizottság ülésezett itt, hogy hosszas megbeszélés és tanácskozás után egy lépéssel újra előbbre vigye a külföldi magyarnyelvű oktatás kérdését.

A tanácskozás a koradélutáni órákban kezdődött, s bizony késő estig tartott. De érthető, hiszen témája valóban az egyik legfontosabb feladat volt: kidolgozni a cserkész-iskolák egységes tantervét és tanmenetét.

Jelentést adtak Buffalo, Passaic, Philadelphia, Pittsburgh, Woodbridge cserkész-iskoláinak küldöttjei, a San Francisco-i írásban küldte el jelentését és mint vendégek, beszámoltak a Yonkers-i, New York-i és New Brunswick-i iskolák vezetői is. Az egyes jelentések alapján érdekesen alakult ki a kép a szerte az országban működő iskolahálózat munkájáról.

A tapasztalatokat egybevetve, a jelenlévő pedagógusok az iskolákat a jövőben tárgyak és tanárok szempontjából osztják majd fel. Az elemi fokú magyar oktatás így négy csoportban történik majd:

Az 1. csoportba az óvodások és elsőosztályosok kerülnek és két évig tartoznak ide; itt főleg játékokat és énekeket tanulnak, tehát alapfokon a magyar zenei anyanyelvet sajátítják el. Az iskolázás kezdete, az idegennyelvű ABC elsajátítása is egybeesik ezekkel az évekkel, s hogy ebben a gyermeket meg ne zavarják, a magyar ABC tanítását

a 2. csoportba osztották. Ennek a neve is ABC-csoport, mert itt kerül sor a magyar írás-olvasás tudományának elsajátítására. Az ehhez szükséges tankönyvet a N. Y. -i Magyar Iskola Alapítványa adta ki.

A 3. csoport az elemi alsó fokozat, újabb két év, ennek tankönyve a VIRÁGOSKERT (München-i Magyar Iskola Bizottság kiadásában).

A 4. csoportot az elemi felső osztályai képezik, ami 3 évi tananyagot jelent; könyve ugyancsak a München-i Magyar Iskola Bizottság kiadásában jelent meg, HAZÁNK címen.

A Cserkész Iskolák középiskolai tanfolyamain három tárgy szerepel: magyar irodalom, magyar történelem és magyar földrajz. A magyar történelmi tankönyv a Magyar Cserkész Szövetség kiadásában, 1971 végén jelent meg. Az irodalom tankönyvét ugyancsak a M. Cs. Sz. készül kiadni 1972-ben. Földrajz tanításához nincsen alkalmas tankönyv. Ispay Ferenc könyve már nem kapható.

A tanácskozáson résztvettek között nagy számmal voltak jelen régi, otthoni diplomával és sok tapasztalattal rendelkező pedagógusok, de olyan fiatalok is, akik hazai magyar diplomával nemrég indultak el a tanári pályán és kiegészítették az együtttest azok a fiatal tanárok, akik külföldi iskolákat végeztek. Így valóban sokféle szempont és tapasztalat értékes egybegyűjtése lett az értekezlet s a leszűrt eredmény remek ötvözete réginek és újnak.

A külföldi magyar iskolák sokrétű feladatában már régen bebizonyosodott, hogy jóindulat és áldozatkészség szükséges ugyan, de önmagában nem elegendő. Szaktudás és tapasztalatra épült tervek nélkül nehéz tartós eredményt elérni.

A konferencia a jól végzett munka örömeivel oszlott szét. Jelentős lépést tettek meg a külföldön felnövekedő magyar gyermekek iskolai oktatásának útján. Készen vannak a pontos tantervek, a jelzett könyvek alapján a négy elemi csoport számára. Az óráról-órára kidolgozott tanmenetet és minden óra anyagát készséggel megküldi a Magyar Cserkész Szövetség, P. O. Box 68, Garfield, N. J. 07026 U. S. A.

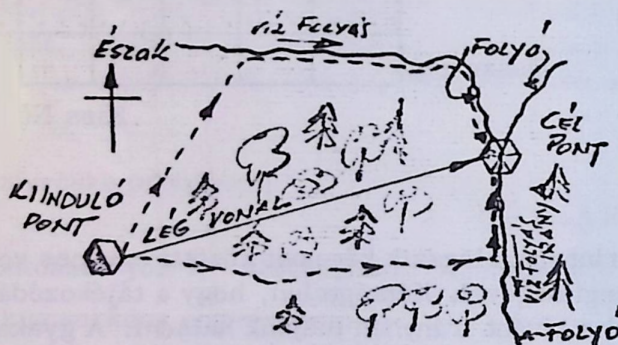
mét ellenőrizzük térképünket s most már a részleteket kell figyelniünk s helyzetünket pontosan meghatároznunk az iránytű s a támpontok segítségével.

Támpontjainkat, melyeket elindulásunk előtt választottunk ki, a következő szempontokból választjuk:

- a) 200-300 lépésnél ne legyenek messzebb célpontunktól,
- b) feltűnő jelenségek, tárgyak legyenek,
- c) az útvonalat figyelembe véve a célponttól a kiindulási pont felé legyenek,
- d) ha lehet, földrajzi vonalak találkozásában legyenek (két völgy találkozása, út és vasút, két folyó, út és folyó kereszteződése).

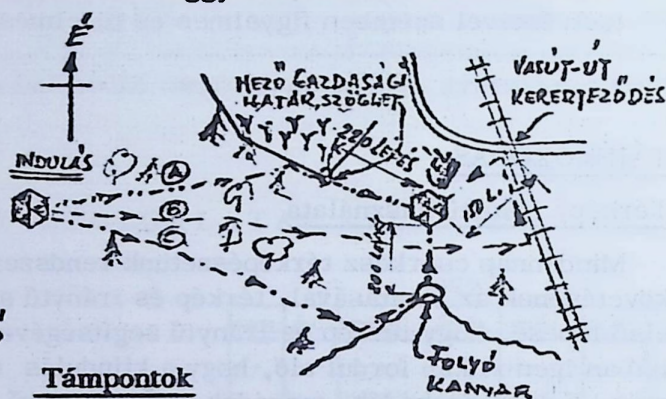
A fentiekben példaképpen a szabadbani terepjárásról beszéltünk miután a cserkészek, amikor csak lehet, ez erdőt és a mezőt kell hogy járják. Nagy városokban azonban ritkább az alkalom az erdőkre, hegyek közé tett kirándulásra, így a cserkész leleményességét alkalmazva, tájékozódásunkat fejleszthetjük a házrengetegek közötti "terepjárással" is. Itt is a cél: két pont közötti út megtétele például a nagyforgalmú órákban a forgalmas utak elkerülésével.

A következő ábrák fokozatosan fejlődő tájékozódási, terepjárói képességet, illetve fokozatot mutatnak. Tájékozódási gyakorlatainkat a tavasz első kirándulásán kezdjük, így a nyári táborozás portyáira őrsaink, vagy őrsi tagjaink készen lesznek, s nem kell félnünk, hogy eltévednek. Igen érdekes megfigyelni az egyes cserkészek illetve őrsvezetők gyakorlati tájékozódási képességét, s leleményességét a két pont közötti leggyorsabb út kiválasztásában.

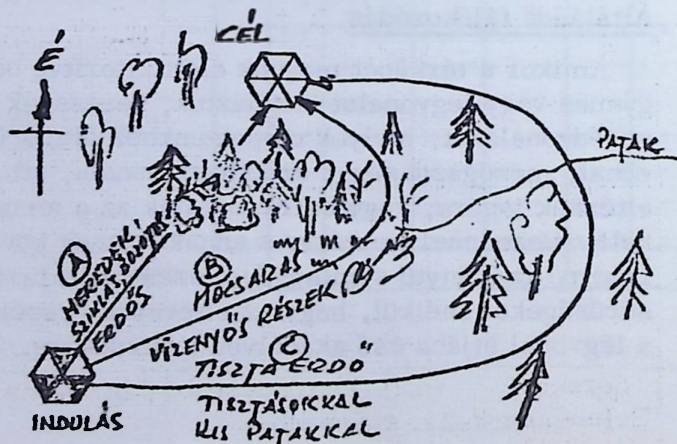
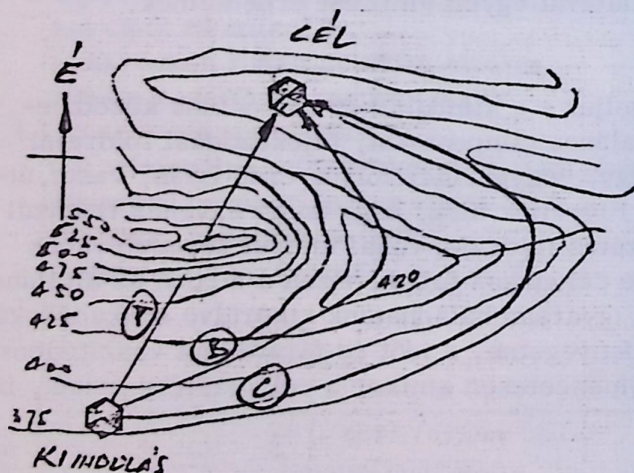
Alapvető tájékozódás

Földrajzi segédvonal: folyó.

Támpontok

A támpontokig gyorsan haladunk. Az utolsó 200 lépést pontosan tájékozva teszem meg.

Versenyszerű terep-portya: A szemfüles cserkész a hosszabb, de fáradságmentes, gyors utat választja: C, a rövidebb, egyenes, de akadályokkal teli úttal szemben: A és B.

Az őrsi programot ilyen formában is elkészíthetjük:

ŐRSI MUNKATERV

19..... hónap

.....cs.cs.....raj.....őrs.....ő. v.

Perc	Tárgy	Hely: otthon Datum:(2) péntek Idő: d. u. 6-8	Otthon (9) péntek d. u. 6-8	Otthon (16) péntek d. u. 6-8	Gyülekezés: otthon (24) vasárnap reggel 8- d. u. 7.
10	Formaságok Megjegyzések	Sorakozó Jelentés Ima Egyenruha pontoz. Program ismert.	Sorakozó Jelentés Ima Napló pontozás Program ismert.	Sorakozó Jelentés Ima Feladat pontozás Program ismert.	
10	Torna	futás hajlongás guggolás lélegzés	futás fekvőtámasz fejen állás kar gyakorlat	ugorj terpeszbe helyben futás kötélen ugrás	
5	Törvény Magyarázat	Első törvény Példák Gyűlés előtti ima	Hol alkalmazod a második törvényt	Mi a célja az engedelmesség törvényének	
5	Próba Pont	Cserkész egyenruha Magyar zászló	Sípjelek Címer	Karjelek Magyarország térképe	ŐT I CSAPATÉRTESITŐ I - LÁSD CSAPATÉRTESITŐ I
20	Játék	Tengeralatt járó és aknák Labda staféta	Kint a bárány .benn a farkas Király, király adi katonát	Kém játék iránytűvel	
10	Ének Csatakiáltás Népi tánc	Cserkészinduló második vers csu csu csuvaj űsd, vágd nem apád	Sapka tánc Hip, hip, hurrá... csokoládé...	A jó lovas katoná- nak... Szellő zúg távol Bravó, Brrraavoo	
30	Cserkész ügyességek Versenyek	Csomókötés Hordágykészítés tét bottal és inggel	Elsősegély mesterséges légzés	Fa faragás Kopja fa Tíz törvény elmon-	- LÁSD CSAPATÉRTESITŐ I
10	Tréfás jelenetek Játékok Magy. történel.	Mesterségem címere... Ki volt Árpád?	Tábortűzi mókák Hol folyik a Duna?	Medve vadászat Drinápoly ostroma Hol élnek a széke- lvek?	
10	Őrsi Megbeszélés Tervek	Őrsi láda Hónap végi kirándulás	iskolai élmények mit láttunk a TV-r Kirándulási felszerelés	Kirándulásra: felszerelés élelem program	
5	Feladatok a következő hétre	Napló írás Sípjelek Egyenruha lerajzolása	Napló írás Karjelek Írd le mi történt az iskolában 10 sor magyarul	Magyar címer színes lerajzolása Magyarország térképe	KIRÁNDULÁS
5	Sorakozó Bejelentések díj osztás Ima, oszolg	Díj: legrendesebb egyenruha	Díj: legszebb napló	Díj: magyar írás	

Jóváhagyva.....

raivezető

R.L.

KISCSERKÉSZ FOGLALKOZÁSOK

Annak ellenére, hogy a magyar cserkész-mozgalomban a kiscserkész kiképzés, foglalkoztatás sokkal magasabb fokon áll, mint valaha, mégis az az érzésem, sőt meggyőződésem: nem törődünk, nem foglalkozunk eleget kiscserkészzeinkkel, nem adunk nekik elég élményt, így nem tartjuk meg őket cserkészeknek, rover-cserkészeknek, későbbi vezetőknek, tiszteknek...

Pedig csak arra kellene ügyelni, hogy azt csináljuk, ami a kiscserkészt érdekli: sok játékot, kalandot, utánzást, szereplést, színjátszást... az ő kereteiknek és életkoruknak megfelelően.

Lassan kell ezt elkezdni. A kiscserkészek szereti nagyon az utánzást. Így játékként elkezdhetjük: egy sípszóra merevedjen meg minden, mint egy szobor - foglalkozás közben. A következő lesz: egy kcs. űrs utánozzon egy személygépkocsit. Egyik a vezető, a másik a motorzúgást adja, a harmadik és a negyedik leguggolva a szgk. vázát utánozza. Azután kiállíthatunk egy kcs-t, mint forgalmi rendőrt. Így már a forgalmi szabályokat is megtaníthatjuk.

Elővehetjük a kcs. raj ládájából a különböző ruhákat (a szülők által összeadott régi egyenruhák, kanászgatyák, ingek, mellények, papírcsákók) amelyekbe a kcs-ek beöltözhetnek. Mésélés közben eljátszhatjuk a szöveget.

Néhány egyéb felhasználható játék:

1. A tanyaudvaron. Mindegyik kcs. kap egy állatnevet, amelyet utánoznia kell: ugatással, bégetéssel, nyávogással, uhuzással, stb. A kcs. vezető állatmeséje közben - amikor az állatot említi, a kcs-eknek a megfelelő állathangot kell kiadni. Ha a "tanya" szót említi, egyszerre mindenki utánozza állatát.

2. Külföldi egy idegen országban. Mindegyik űrs papíron megkapja, mit kell vásárolniok. Ők értik az idegeneket, de nem tudnak beszélni. Így integetve kell leírni, mit akarnak venni. A kcs. űv. így elmegy a másik űrshöz és vásárol úgy, hogy bólogat a fejével, rázza fejét, míg meg nem veszi a "hat méter zöld selymet a csapat zászló számára", mert ez volt az űrs feladata írásban.

3. Távolbalató hirdetése. Mindegyik űrs papíron kap egy közhasználatban lévő kereskedelmi tárgyat, amit a "távolbalátón kell hirdetnie." Az űrs minden tagja szerepelhet itt. Mutogatással, ének és zenekísérettel hirdeti az űrs a kereskedelmi árucikket. Aki a hallgatóság közül először kitalálja, hogy miről is van szó, az pontot kap űrse számára.

Ha kcs-einknek van már kis gyakorlatuk a szereplésben, adhatunk nekik rögtönzéseket is. Egy tárgyat kap az űrs, pl. egy nyilat. Erről beszélgessenek egy kis jelenet alakjában. Pl. Botond a táborban pajtásaival beszélget saját maga készítette nyiláról. Utána a Kiscserkész Kézikönyv (Kcs. próbarendszer)-ből játszassunk meg velük eseményeket, meglevenített meséket...

Egy kis előkészülettel elérjük a cs. (kcs.) vezető legnagyobb boldogságát: látja cserkészzei szemében az örömet, amellyel élvezik a cserkészetet, az ő saját világukat.

Rauch Károly cscst.

IV. Ker. Vt.

ROVERCSERKÉSZEK

A következőkben a világ minden táján szétszórt cserkészcsapataink magyar hang útján való összekapcsolását indítványozom amatőr rövidhullámú rádió adás-vevés útján róvercserkész egyseégeink közreműködésével.

Képzeletemben hallom a sok hitetlenkedő sóhajait s az összes elképzelhető ellenvetések s nehézségek felsorolását.

A cserkész leleményes, így egy pillanatig sem kételkedem magyar cserkész amatőr rövidhullámú rádió adóállomás, vagy állomások megvalósításának a lehetőségében. Felvevőkészülék minden csapat otthonában lehetne. Leadóállomást először a központunkban, majd minden világrészben illetve minden kerületben kellene felállítani.

A beszerzési, felállítási, s üzemi költségekhez az egyes kerületek, csapatok létszámuk arányában s erre a célra rendezett műsoros estek, bálók, stb. bejöveteleivel járulnának hozzá.

A műsort is a csapatok küldenék be, az állomásnak, hangszalagon, minél több cserkészt szerepeltetve, s így az érdeklődést fenntartva az adások iránt, üzenetek, hírek, csapatbeli események adásával.

Az egész rádió adás-vevés lebonyolítása róvercserkészeink, őrseink feladata lenne, beleértve a szervezés anyagi és technikai részét, a műsorok rendezését, felvételét engedélyek megszerzését, stb.

Természetesen az adások csak cserkész célt szolgálhatnak!

Állandóan halljuk, hogy roverkörű cserkészeinknek nehéz érdemleges, felelősségteljes programot adni.

Itt van egy érdeklődést lekötő, technikailag leleményességet kívánó lehetőség. Ragadjuk meg két kézzel. A földrészek különböző országaiban élő cserkészeink közvetlen hangi összeköttetése bizonyítaná a közös magyar nyelvtudás hasznosságának s előnyének gyakorlati értékét, s eggyel több okot adna anyanyelvünk lelkes tanulására és büszke használatára.

Az elmondottak mind nagyon szépen hangzanak, de hogyan fogjunk a megvalósításhoz. Először is a rádió adás-vevessel foglalkozó vagy kapcsolatban álló vezetők, cserkészek, szülők és barátok írásbeli építő véleményeit, ötleteit, gyűjtsük össze technikai, anyagi, a rádiót szabályozó hatóságok rendelkezéseinek a vonalán. Ez a munka is róver őrseink munkája, vezetők, csak mint tanácsadók szerepelnek. Az őrök értékeljék ki s táblázzák az anyagot s javaslataikat a kerületük legnagyobb róverlétszámú csapatához juttassák el, akik a megvalósítás további lépéseit teszik meg a többi kerületekkel karöltve.

Jó munkát!

Laci-bá

A nemi felvilágosítás

Alig van a nevelés területén még egy olyan kérdés, amely annyira zavarba hozná és oly nehézségek elé állítaná a szülőket, mint a gyermek nemi irányítása, tiszta életre való nevelése és különösen az élet eredetének titkába való beavatása, vagy mint mondani szokták: a nemi felvilágosítás. De ugyanakkor alig van még egy nevelői feladat, amelynek megoldásától oly sok függne a gyermek egészséges érzelmi, erkölcsi és vallási fejlődése, sőt jövődő házaselete szempontjából is, mint éppen a gyermek helyes nemi nevelésétől.

Hiszen nincs szükség Freud lélekelemző képességére, sem a hírhedt "Kinsey-Report" szerzőinek adatgyűjtő gépezetére ahhoz, hogy felismerjük a nemiség és a szerelem jelentőségét minden ember életében. A Teremtő Isten tervében magasztos feladat jutott a nemi ösztönnek. Az emberi testben a nemi érzés az isteni alkotással rokon, szent és teremtő erőként jelentkezik. Felzsong már a gyermekben, nyers erővel dübörög a serdülőben és ütemessé válik az ifjúban. Ennek az erőnek hivatása a természeti és az erkölcsi rend keretei között a jövődő élet szolgálata. Ez az isteni terv a nemi élet vonalán. E terv megvalósítását célzó nevelés a szülők legszentebb feladatai közé tartozik. A szülők ezirányú fáradozását nevezzük nemi irányításnak, vagy nemi nevelésnek.

Nincs külön "nemi nevelés".

Félreértések elkerülése végett előrebocsátjuk, hogy véleményünk szerint nincs külön nemi nevelés, mint ahogy nincs külön becsületességre való nevelés sem. Ha nevelünk, mindig az egész gyermeket neveljük. Az embert részekre bontó szemléletre vall, ha külön érzelmi, akarati, vagy értelmi nevelésről beszélnek. Az akarat, értelem és érzelem egy és oszthatatlan egységet képez minden emberben. Nem nevelhetem tehát az akaratot úgy, hogy az értelmet és az érzelmet figyelmen kívül hagyom és viszont. A jólnevelt gyermek becsületes, lelkiismeretes és nemi életét is az Isten elgondolása, terve szerint rendezi be. Tehát a testi élet, a szellemi élet és a lelki élet kifejtése szervesen hozzátartozik az u.n. nemi neveléshez. Azáltal tehát, hogy most csak a közvetlen nemi nevelésre, sőt annak is csak egy mozzanatára, a nemi felvilágosításra összpontosítjuk figyelmünket, nem tagadjuk a különböző nevelőhatások szerves egybekapcsolódásának szükségességét, hanem csak a módszertan követelményeinek engedünk, hogy a kérdés erősebb megvilágítása által, mélyebb bepillantást nyerjünk a nevelés egészének értelmébe.

A tudás egyedül nem üdvözít.

Sokan azt hiszik, hogy a nemi felvilágosítás, amely az emberi test nemi berendezésének és működésének részletes ismertetésére szorítkozik, az egyedül üdvözítő módszer a nemi nevelés területén. Ezek azt hiszik, hogy aki ismeri a jót, az meg is teszi. Az igazság azonban az, hogy a tudás egymagában sohasem üdvözít. Tehát itt sem. Ha a pusztá tudás, az emberi test felépítésének és működésének ismerete elég lenne a tiszta élethez, akkor az orvosoknak, ápolóknak, stb. magátólértetődően eszményi tisztaságban kellene élniük. Ha azonban a valóság azt mutatja, hogy a tiszta élet az ő számukra sem magátólértetődő, nem jár vele a tudással, hanem csak kemény harc, állandó önfegyelmezés árán tehetnek szert rá, akkor nekünk is arra a következtetésre kell jutnunk, hogy a pusztá tudás nem elég, hanem az egész személyiség, a test, a lélek és az érzelmi élet kiművelésére van szükség. Ha a nemi felvilágosítás nincs szervesen beleillesztve a nevelés egészének folyamatába, többet árt, mint használ. Olyan tudást közöl ugyanis, amelynek elviselésére, feldolgozására a gyermek nincs még előkészítve.

Szükséges-e a nemi felvilágosítás?

Ha ez így van, joggal kérdezheti valaki, vajon egyáltalán szükség van-e a nemi felvilágosításra. A válasz igen egyszerű és rövid. A helyes felvilágosítás igenis szükséges. Miért?

Először is azért, mert a nemi élet is szervesen hozzátartozik az emberi élethez. Ezért a gyermeknek joga van ezen a téren is világosan látni, s a felnőttnek semmi oka sincs titkolódnia. De a gyermeknek nemcsak joga van erre a tudásra, hanem szüksége is, amint egy elaknásított területen csak úgy juthatunk át épségben, ha tudjuk, hol fekszenek az aknák, hová kell lépünk, hogy elkerüljük a szerencsétlenséget, ugyanúgy az életben is csak akkor kerüljük el a hajótörést, ha valaki figyelmeztet bennünket a zátonyokra. S vajon ki tagadná, hogy a nemi életet joggal hasonlíthatjuk az aknamezőhöz, vagy a zátonyos tengerhez? Mit mondanánk arról a vezetőről, aki az aknamező határáig nagy körültekintéssel kísérne minket, de azután otthagyna és azt mondaná: "Na, most már menjen, ahogy jónak látja!" Az ilyen vezetőhöz hasonlítható az a szülő, vagy nevelő, aki az élet minden egyéb területére felkészíti a gyermeket, csak a nemi irányítást hagyja a véletlenre, mondván, hogy "azt majd úgyis megtanulja magától."

A nemi felvilágosítás szükségességét illető kérdésnek manapság úgyis csak elméleti jelentősége van. A felvilágosítással mint ténnyel kell számolni. A gyermek, akár keresi az alkalmat, akár nem, s akár akarják a szülők, akár nem, szembe kerül ezekkel a kérdésekkel. A mai közélet nemi túlfűtöttsége gondoskodik erről. Heinz Hunger szerint az általában kivizsgált esetekben mind a fiúknak, mind a lányoknak 70 százaléka már 13 éves kora előtt megszerezte első ismereteit a felnőttek nemi életére vonatkozólag. (Das Sexualwissen der Jugend, München, 1954.)

S milyen forrásból jött a legtöbb fiatal számára ez az ismeret? Az idevonatkozó kutatások azt mutatják, hogy az esetek kb. 85 százalékában a gyermek nem a kellő forrásból kapta a felvilágosítást, hanem az "utcáról". Utcán itt az u. n. "barátokat", könyveket, hírdetéseket és filmeket értjük.

Hogy az ilyen felvilágosításnak milyen a hatása, annak szemléltetésére csak két levélrészletet idézünk. Az első egy 15 éves leány lelkiállapotát mutatja, miután barátnője "felvilágosította": "... a beszélgetés után úgy éreztem, hogy egy világ omlott össze bennem. Elképzelhetetlen volt számomra, hogy a gyermeket ilyen piszkos módon foganja az anyja. Miért mondták nekünk az iskolában, hogy minden kis kihágás a b. parancs ellen halálos bűn, mikor a felnőttek állandóan ilyen piszkos dolgokat tesznek. Végkép nem ismerem ki magamat. Kihez forduljak? Szüleimet megvetem, tanáraimban is elvesztettem bizalmamat. Az Istenre is haragszom. Én sokkal szebb módot gondoltam volna ki az emberi nem fennmaradásának biztosítására. Miért nem szaporodnak az emberek úgy, mint pl. a növények? Miért kell az embernek szülei tisztátalan cselekedeteiből születnie?"

Egy 15 éves fiú pedig így ír: "Atya! Igaz-e, hogy édesapám és édesanyám olyan csúnya dolgokat tesznek egymással, mint barátaim mondják? Három hónap óta minden hosszabb időre megyek a kápolnába és azért imádkozom, hogy ne legyen igaz, mert ha ez igaz lenne, nem tudnék többé édesapámnak és édesanyámnak szemébe nézni." Ez a két levélrészlet nem szorul magyarázatra.

A müncheni lélektantudós, Kurt Seelmann szerint a női érzéketlenség (frigiditás), amely könnyen veszélyezteti a házasság boldogságát, gyakran a gyermekkori benyomásokban gyökerezik, amelyek a nemi életet, a házastársi viszonyt alacsonyrendűnek, állatiasnak, piszkosnak tüntették fel.

Az utcai felvilágosítás gyakran erkölcsi elzüllést is von maga után. A kérdés tehát nem az, hogy kell-e nemi felvilágosítás, vagy sem, hanem inkább az, hogy hagyjuk-e ezt

feladatot az utcára, vagy pedig az utca hatását előzzük meg, illetve ellensúlyozzuk azzal, hogy kellő időben és kellő módon a hivatásos nevelő vezesse be a gyermeket az élet eredetének szent titkába.

Miután láttuk az utcai felvilágosítás káros, mondhatnánk szerencsétlen eredményét, azt hisszük, egyikünk előtt sem kétséges, hogy mi a helyes válasz erre a kérdésre.

Kinek a feladata a nemi felvilágosítás?

Abban tehát megegyezünk, hogy a hivatásos nevelő feladata a gyermeknek az élet titkába való beavatása. A kérdés azonban az, hogy melyik hivatásos nevelőé: a szülőé, a tanítóé, vagy a lelkipásztoré? A szakirodalomban, de a gyakorlati életben is akad mind a háromnak szószólója. Véleményünk szerint, s ez a szakemberek túlnyomó többségének is a véleménye, a gyermek beavatása az élet eredetének titkába elsősorban a szülők feladata. Az iskolának és a lelkipásztornak csak segítő szerepe lehet. Ők a szülők munkáját sohasem vállalhatják, s azok mulasztását sohasem tudják teljes mértékben bepótolni.

A nemi felvilágosítás ugyanis a szexuális életvezetésnek, a nemi nevelésnek szerves része, ami viszont a teljes személyiség nevelésének egészébe kell, hogy beleilleszkedjék. A gyermek nevelése pedig elsősorban a szülők kötelessége és elidegeníthetetlen joga. A nevelés ugyanis nem más, mint a nemzés és szülés szerves folytatása. A nemzésben és a szülésben megkezdett munka befejezetlen maradna a nevelés nélkül. R. König szerint a gyermek a nevelés következtében a családban másodszor születik. Enélkül a második születés nélkül a gyermek életképtelen maradna.

Elég gyakran előfordul, hogy a tanár vagy a tanító az osztályban u. n. felvilágosító előadást tart. Szerintünk ez nem ajánlható, sőt veszélyes és ezért elítélendő gyakorlat. Az ilyen előadásoknak, márcsak az idő rövidsége miatt is, rendszerint a kérdés fiziológiai oldalára kell szorítkozniuk. Márpedig a házaseset fiziológiájának feltárása a kellő érzelmi előkészítés nélkül többet árt, mint használ. Egy óra alatt viszont nem lehet megteremtteni ezt az érzelmi beállítottságot. Ehhez bensőséges, meghitt, lassan fejlődő érzelmi kapcsolat kell a gyermek és a nevelő között. Azonkívül az ilyen előadások alkalmával a tanár nem tud alkalmazkodni a gyermek egyéni sajátosságaihoz. Lehet, hogy az egyik számára túl korán, a másik számára túl későn jön az ilyen előadás. Végül a közös felvilágosításnál az a veszély is fennáll, hogy ezt a gyermekeknél (különösen, ha fiúk és lányok együtt vannak) privát "konferenciák" követik, melyek hatása mindenki előtt ismeretes, aki ifjúsággal foglalkozik.

A nemi felvilágosítás tehát a szülők feladata. Annál is inkább, mert csak ők tudnak megfelelni azoknak a kívánalmaknak, amelyeket a helyes felvilágosítás támaszt.

Milyen legyen a nemi felvilágosítás?

Ha azt akarjuk, hogy az élet eredetének titkába való beavatás ne ártson, hanem hasznára legyen a gyermeknek, akkor a felvilágosításnak kellő időben kell történnie, egyéninek, fokozottan haladónak, ismételtnek, pozitívnek és igaznak kell lennie. Lássuk ezeket a tulajdonságokat egyénenként:

Mikor világosítsuk fel a gyermeket?

Erre a kérdésre nehéz általános feleletet adni, mert minden gyermeknek más és más az egyéni szükséglete. Mondhatnánk, hogy a nemi felvilágosítás kora a 3 és 18 életév közé esik. Ez alatt a 15 év alatt kell a gyermeket beavatni az élet eredetének titkába. A gyermek ezirányú érdeklődését 5 téma köré lehet csoportosítani. Az alábbi felsorolás rendje megfelel az egymást követő fejlődési fokok érdeklődési körének:

1. A kisfiú és a kisleány közötti nemi különbség.
2. Honnan jön a kisbaba?
3. Hogy jön ki az édesanya testéből a kisbaba?
4. A serdülőkor sajátos problémái.
5. A fogamzás mibenléte és módja.

Hogy melyik témakör mikor érdekli a gyermeket, arra nézve a legjobb útbaigazító a gyermek kérdése. Általános elvként tehát leszögezhetjük: Mindig a pillanatkívánta fölvilágosítást adjuk meg. Ne mondjunk se többet, se kevesebbet, mint ami a gyermeket pillanatnyilag érdekli.

Mindenesetre, mielőtt felelnénk, jó meggyőződni a gyermek kérdésének értelméről. Megesik ugyanis, hogy a gyermek nem fejezi ki magát világosan s mi mást értünk a kérdés alatt mint ő, s így két malomban örlünk.

Mindenesetre ajánlatos akkor is, ha a gyermek nem kérdez, már az iskoláskor előtt szóbahozni ezeket a kérdéseket, legalábbis oly mértékben, hogy a gyermek lássa, ilyenirányú kérdéseivel nyugodtan fordulhat bármikor szüleihez és így elejét vegyük annak, hogy majd ha iskolába kerül, a pajtásoknál elégítse ki ezirányú kíváncsiságát. Az első menstruáció a lányoknál általában a 12 és 13. év között áll be, a fiúk pedig 13. és 14. év között tapasztalják az első éjszakai magömlést. Az erre vonatkozó felvilágosítást röviddel e kor előtt kell megadni.

16 éves kor körül jó újra átvenni minden kérdést s nyugodtan, tárgyilagosan beszélni róluk a serdülővel. Ez alkalommal ajánlatos egy jó idevonatkozó könyvet is kezébe adni. A fiúknak a lányokhoz való viszonyáról és viszont szintén ekkor kell beszélni, ha ezt az egyéni körülmények nem tették volna előbb szükségessé.

18 éves korban a fiatalember elméleti szexuális ismeretének el kell érni azt a fokot, mely elég lesz az egész életére.

A felvilágosítás legyen egyéni!

A nemi felvilágosítás akkor egyéni, ha alkalmazkodik a gyermek sajátos adottságaihoz, problémáihoz, kérdéseihez. Nincsenek ugyanis egyetemes képlet szerinti emberek, gyermekek, hanem csak egyének. Ezért a nevelés vonalán is az egyéni különbségesség figyelembevételével kell eljárunk.

Ki ismeri jobban a gyermek sajátosságát, mint a szülők? Kihez fordul az egészségesen fejlődő gyermek kérdéseivel, ha nem édesanyjához, vagy édesapjához. Ha a szülők nem adnak a gyermek kérdésére kielégítő választ, elvesztik annak bizalmát. Egyszer egy 14 éves fiúval beszélgettem a teremő Isten bölcsességéről, az élet eredetéről, az apaság és anyaság titkáról. Utolsó mondatomra: "Ha aztán később még idevonatkozó kérdések merülnek fel lelkedben, fordulj nyugodtan édesanyádhoz...", egy félig vigyorg, félig síró arcfintor volt a válasz. Zavara iránt való kérdésekre kérdéssel felelt: "Látott már Atya egy fiút, aki ilyen kérdésekkel anyjához fordult?" Igenlő válaszemre szégyenlősen vallotta be: "ÉN is megpróbáltam..." "Na és..." - kérdeztem tovább. "Anyám kinevetett..." Nem sokkal ezután találkoztam a fiú édesanyjával, aki arról panaszkodott, hogy fia zárkózott, bizalmatlan. A mama csodálkozott ezen. Én nem, sőt a történetek után egyenesen természetesen tartottam a fiú zárkózottságát.

A felvilágosítás legyen fokozatosan haladó

Az élet semmiféle területen sem tűr ugrásszerű előretörést. A természet útja a fokozatos fejlődés. Ezt az utat a szexuális életvezetés területén sem szabad elhagyni.

Teljesen elhibázott lenne, ha valaki egyszerre akarná fölfedni a gyermek előtt az élet eredetének teljes valóságát. Mint már jeleztük, a gyermek ezirányú érdeklődése is fokozatosan fejlődik. Helytelen lenne tehát egy olyan gyermeknek, aki az után érdeklődik, hogy honnan jön a kisbaba, a nemzésről és a fogamzásról beszélni. Ez őt még nem érdekli, s ha beszélnek is neki róla, nem érti meg, vagy félreérti. A lényeg, hogy se többet, se kevesebbet ne mondjon a nevelő, mint amennyi a gyermeket érdekli, hanem mindig csak a gyermek érdeklődése által megkívánt felvilágosítást adja meg.

A felvilágosítást újra és újra meg kell ismételni.

A gyermek semmit sem tanul meg egyszerre. Elfelejt, összekeveri az egyszer hallottakat. De ha nem felejt is el, az egyszer korábban adott felvilágosítás nem elégti ki többé. Ezért az egyszer már ismertetett tényeket a gyermek jelenlegi fejlődési fokának megfelelően újra és újra ismertetni kell. Pl. egy édesanya beszélhet hat éves fiának az anyaság titkáról s beszélhet hat év múlva 12 éves fiának ugyanarról. Mind a két esetben másképp kell megfogalmazni és előterjeszteni az ugyanarra a tényre vonatkozó mondanivalóját.

Csak a szülőknek áll módjukban megadni ezt az ismételt és kibővített felvilágosítást, mert csak ők vannak állandóan együtt a gyermekkel s csak ők tudják megítélni pillanatnyi szükségletét.

A felvilágosítás legyen pozitív.

Nagyon fontos, hogy a szülők gyermekeiket már kiskoruktól fogva pozitív beállítottságra neveljék a szexualitással, a nemi élettel kapcsolatban. Meg kell éreztetni s később meg kell értetni a gyermekkel, hogy az életnek ez a területe is szent és magasztos, hogy a szexualitás magasabbrendű szolgálatot végez, s ezért nem állítható be a természetes, élettani tevékenységek sorába. A szülők szavainak, de főképp magatartásának azt a felfogást kell tükröznie, hogy a nemiség nem piszkos, nem állati vonás az emberben, hanem az erkölcsi élet vonalán és a teremtető Isten tevékenységének területén mozog, hogy a házasság Isten jövőt szolgáló tervének szentsége és eszköze. Arra kell törekedni, hogy a fejlődő gyermek a nemi életet, a testet, annak vágyakozásait és érzéki megrezdüléseit isteninek, szentnek, az életszolgálat eszközének tekintse és érezze. Tehát ne félelmet és rettegést, ne megvetést és undort ébresszünk a gyermekben saját testével szemben, hanem tiszteletet és megbecsülést.

A tisztaságra való nevelésünkben ne ammyira arról beszéljünk, hogy mit nem szabad, mi tilos, hogy milyen csúnya a tisztátalanság, szemérmertlenség, hanem arról, hogy milyen magasztos az Isten terve, hogy milyen szép a tiszta nemzedék, mennyire férfias, erőt és bátorságot igénylő a tisztaság erénye. Ha ezt a lelkiületet ápoljuk gyermekeinkben, akkor a szerelem szent dologgá válik számukra, s nem gondolják azt állati viszonynak, gyerekes ostobaságnak, vagy kamaszos játéknak. Akkor a házasságot szent hivatásnak tekintik, melyben a férfi és a nő Istennel lépnek szövetségbe, hogy szeretetük gyümölcsöt hozzon.

Ilyen magatartást azonban csak az tud nevelni gyermekeiben, aki maga is így látja a szexualitást, a házasság életet. Aki azonban az életösztönt egyszerű élettani erőnek tekinti, az sohasem fog helyes utat találni a nemi élet nevelésében. Az élet szentségét kell megéreznie annak, aki életszolgálatra akar nevelni. Ez a felfogás azon a meggyőződésen alapszik, hogy az élet Istentől ered, hogy az életszolgálat Istentől rendelt szent kötelesség és élettartalom. Ezt a gondolkodást csak hosszas nevelés, állandó önképzés és szigorú önfegyelem adhatja. De éppen ezért hangsúlyozzuk, hogy mielőtt mások nevelésébe kezdünk, e-

lőbb önmagunk kialakításával törődjünk. Igazi életirányt csak az mutathat, aki élő mécses-sé tette önmagát. Az életmécses olaját pedig a természetes és természetfölötti erőforrások kiaknázásából merítheti az ember. Nem szabad elfelejteni, hogy csak az adhat, aki birtokol és csak azt adhatja, ami sajátja!

A felvilágosítás legyen igaz!

Ezekután mindenki számára világos, hogy semmi ok sincs arra, hogy a szülő zavarba jöjjön, ha a gyermek az élet eredete után érdeklődik, hanem nyugodtan, pirulás nélkül megmondhatja az igazságot. Hangsúlyozzuk: az igazságot. Gólyamesék s egyéb mesés és kevésbé mesés megoldásnak, kitérő válasznak semmi értelme sincs. A gyermek előbb-utóbb rájön a valóságra, s akkor az lesz az érzése, hogy szülei hazudtak neki, valamit eltitkoltak előle, tehát valami nincs rendjén. Az ilyen felfedezések gyászos, mondhatnánk vészes hatással vannak a fiatal lélekre.

Ha azt mondjuk, hogy mindig az igazságot kell megmondani, nem állítjuk, hogy a teljes igazságot egyszerre kell felfedni. Már említettük, hogy a felvilágosításnak fokozatosan haladónak kell lennie. Azáltal, hogy egy bizonyos fejlődési foknak megfelelően csak részletigazságot közlünk, nem hamisítjuk meg a valóságot.

Ime néhány gondolat a nemi nevelésről. A feladat nem mindig könnyű és egyszerű, de mégér minden fáradságot, mert az így nevelt ifjúság élete szebb, tisztább és boldogabb lesz. Aki így neveli gyermekét, jobbra teszi a világot.

Dr. Ádám János, S.J. cscst.

OLVASTUK...

Ann Landers sok amerikai napilap közkedvelt rovatvezetője egy minket is érdeklő kérdésre ad választ az alábbiakban:

Kedves Landers Anna:

Én 15 éves vagyok, testvérem 13. Nehézségünk van szüleinkkel. Ők külföldön születtek, s noha tudnak angolul beszélni, mégis szívesebben beszélnek anyanyelvükön, még mások előtt is.

Ez zavarba ejt minket. Kértük őket, hogy beszéljenek angolul, mert mindenki furcsán néz ránk.

Amikor mi otthon angolul beszélünk, feldühödnek és azt mondják, hogy mi eleget beszélhetünk angolul barátainkkal. Erőltetik, hogy mi idegen nyelven beszéljünk. Mi az Ön véleménye?

AMERIKAIK

Kedves AMERIKAIK:

Ha szüleitek szívesebben beszélnek anyanyelvükön, ebben én nem látok semmi kifogásolni valót - akár otthon teszik ezt, akár mások előtt.

Idővel majd örülni fogtok annak, hogy folyékonyan tudtok beszélni egy másik nyelven is. Gyakoroljátok, gyakoroljátok, gyakoroljátok! Nem fogjátok megbánni.

Landers Anna

M É R G E Z Ő V I R Á G O K

Fordítás a "Globe and Mail" hétvégi képes mellékletéből, Torontó, április 22-i számból. Eredeti cím:
Poison can be Pretty - by D.J. Halford.

Mikor dicsekedtél utoljára, hogy milyen jó kertész vagy? Az talán eszedbe se jut, hogy esetleg mérgező virágok virítanak házad mögött.

Nemcsak a bűnügyi filmekben tesznek el valakit láb alól mérgező növényekkel, igen sok ház-körüli virág vagy növény is halált okozó mérget tartalmaz. Bár nem valószínű, hogy valaki is hozzálátna kerti növényeid felfalásához, fennáll azonban a veszély, hogy a kíváncsi kisgyermek megkóstolnak egy jóillatú szép virágot.

Szórakozott felnőttekkel is megesik néha, hogy szájukban fűszállal bandukolnak, vagy me-rengenek. Még Trudeau miniszterelnököt is rajtakapták az újságírók, hogy rózsaszálat tartott szájában. Szerencsére nem más virágot választott, mert esetleg akkor már régen más lenne a miniszterelnök.

A népszerűbb díszvirágok egyike, amelyik halálos veszélyt rejteget a RICINUSMAG (Castor Bean). Ez a növény igen tömény mérget tartalmaz magjaiban. Gyakran látunk LEANDERT (Oleander) a kanadai otthonokban és kint a szabadban is az USA-ban. Levelének olyan erős méregtartalma van, hogy megölhet, vagy súlyosan megmérgezhet valakit. Ezt a növényt soha sem szabad tábornövényeknél szalonna, vagy virsli-pirításhoz alkalmazni.

A MIKULÁS VIRÁG, vagy KARÁCSONYI CSILLAG (Poinsettia) igen népszerű karácsonyi díszvirág - piros levelekkel - amelynek méreg-tartalma elég ahhoz, hogy egy gyermeket megöljön. A FAGYÖNGY (Mistletoe) bogyói szintén halált okozhatnak.

A KONTY-NÖVÉNY (Dieffenbachia) is gyakori dísznövény a kanadai otthonokban. Méreg-tartalma bár nem halálos, de kínos fájdalmakat, szájdaganatokat, légzési és beszédzavarokat idézhet elő.

Több tavaszi virágot csíráztatunk melegházakban és ezek gyakran veszélyesek. A NÁRCISZ (Narcissus), a SÁRGA NÁRCISZ (Daffodil) és a JÁCINT (Hyacinth) hagymáit soha sem szabad megkóstolni, mert halálos mérget tartalmaznak. Ezeknél a növényeknél az okozza a legnagyobb veszélyt, hogy a hagymák nagyon hasonlóak az zöld-hagymához, és könnyen össze lehet tévesztetni őket.

A gyümölcsök és zöldségfélék gyakran tartalmaznak nem ehető részeket. A REBARBARA (Rhubarb) szárából sütemény tölteléket, vagy kompótot lehet készíteni. Az első világháború alatt a brit kormány azt javasolta, hogy a vitamin szegény és élelmiszer hiányban küzdő ország lakosai használják főzeléknek a rebarbara leveleit. Ez a javaslat több halált okozott, míg be nem szüntették. Több gyümölcsfa, vagy mag cián vegyületeket tartalmaz, amelyek nagyon mérgezőek. A cseresznyefa minden része tartalmaz ciánt, kivéve maga a gyümölcs. Az alma sárga-barack és az őszibarack magok kissé kesernyés üzét a cián vegyületek okozzák - míg maga a gyümölcs veszélytelen. Egy esetet felró az orvosi történelem, mikor valaki ciánmérgezésben meghalt, miután nagyszámú almamagot megevett. (Más orvosok viszont azt állítják, hogy a gyümölcsmagoknak ez a ciántartalma kis mértékben nagyon is hasznos szerepet tölt be az emberi szervezetben a rák megelőzésére. - Hozzáadás a cikkhez.)

A szabadban igen sok mérgező növény található. A BÜRÖK (Hemlock) minden fajtája megtalálható Észak-Amerikában, ez a növény nagyon veszélyes mérget tartalmaz. Szokrateszt is bürökkel mérgezték meg.

AZ AZALEA, HAVAS-SZÉPE (Rhododendron), BOROSZLÁN (Daphe) és a BABÉR magjai és a fák kérge mérgező anyagokat tartalmaz. A babért a delaware indiánok is használták - öngyilkosságra.

A SZARKALÁB (Larkspur) és a SARKANTYUVIRÁG (Delphinium) szintén mérgezők. Ugyanígy a JAMESTOWN VIRÁG is, amely arról kapta nevét, hogy több amerikai katonai meghalt 1676-ban Jamestownban ennek a növénynek mérgező magjától.

A GYÜSZÜVIRÁG (Fox-glove) behozatala sokáig tilos volt Kanadában, mert digitalist tartalmaz. A digitalist szívbaj esetében használják. Ennek a növénynek megevése rendszertelen szívdobogást, sőt esetleg halált okozhat.

A MAKKOT világszerte ismerjük. Kevesen tudják azonban, hogy olyan mérget tartalmaz, amely hetekkel azután, hogy a szervezetbe került, nagyon súlyos vesebajt okozhat.

Növény-mérgezés esetén ajánlatos rögtön orvost hívni. Az ilyen mérgezést nem szabad magunknak kezelni, mert a növény kémiaja igen bonyolult és egyes ellenszerek vélt "gyógyszerek" esetleg még súlyosabbá tehetik a beteg helyzetét.

Hegedűs István
Torontó

• • •

FŐZZÜNK VALAMI UJAT A PORTYÁN !

Miután a sült szalonnát, a palacsintát már nagyon sokszor csináltuk a portyák és kirándulások ebédjein, próbáljunk ki néhány új receptet, vigyünk bele ebbe is egy kis változatosságot.

Itt közlök néhány jól bevált újdonságot:

Szalonna és sajt tekercs. Egy darab hosszúkás sajt köré csavarjunk egy szelet szalonnát, vagy sonkát. Szúrjuk át egy fogpiszkálóval, vagy rövid gallydarabbal, hogy le ne essen a szalonna (sonka) sütés közben. Süssük ki a tekercseket forró zsírban. Együk kenyérrel, melegen.

Egy szemű török. Egy vastag szelet kenyér közepét vágjad ki kerekre (3 cm. átmérőjű kör) és pirítsad meg tűzön egyik oldalát. Tedd be forró zsírba, a nem pirított oldallal lefelé. Üs-sél a közepébe egy tojásd, és süssed ki.

Francia pirítós. Keverjél össze egy tojást egy csésze tejjel. Mártsál ebbe bele (de ne áztassad) egy szelet kenyeret. Süssed ki forró zsírban. Nevezheted ezt "bundás kenyérnek" is.

Skót tojás. Egy kemény tojást göngyölj be az alábbi keverékbe: 3/4 font (lb) darált hús, 1/4 font prézli és egy tojás. A borítás ne legyen vastagabb mint 1/4 ujj (inch). Alakítsd gombóc formájára és süssed ki forró zsírban.

Cserkész fűzér. Fűzzél fel alma, szalonna és burgonya darabokat egy (legallyazott) zöld ágdarabra és tűz felett pirítsd meg azokat.

Fidzsii sülthús. Ássál lyukat a földbe (50 x 50 cm nagyságút) és abba rakjál tüzet. Tápláld vastagabb fadarabokkal, amelyeket párhuzamosan rakjál egymáss mellé, a tűz fölé. Szedj össze lapos kődarabokat, téglákat. Tedd ezeket a párhuzamosan elhelyezett égő, parázsló fadarabokra, hogy a kövek átforrósodjanak. Ha egy kis víz ráöntésével kipróbáltad, hogy a kövek forrók-e, fedjed be nagy zöld levelekkel (vagy aluminium csomagoló papírral, lemezzel) a köveket. Helyezd a levelekre a sütendő húst, burgonyát, almát. Takard be újra nagy zöld levelekkel (aluminium lappal). Fedd be az egész tüzet, köveket, lyukat földdel, de úgy, hogy gőz, vagy füst ne mehessen át ezen a rétegen. Ezekután elmehetsz portyázni (nem hagytál hát ra nyílt tüzet és lángot). Visszatértedkor, 5-6 óra múlva, ragyogóan kisütött hús, burgonya, alma fog rád várni.

Jó étvágyat!

Pubi bá

Kedves tizen-éves bécsi cserkészleány!

Csodálom "Árgus" szemeidet, hogy még mielőtt cikkem megjelent, Te azt már olvastad, sőt válaszolsz is arra!†

Meg kell azonban állapítanom, hogy nagyon sietve és igen felületesen olvastad leveletem, mert olyanokat olvasol ki abból, amit én nem írtam.

Olvasd el kérlek nagyobb figyelemmel és akkor be fogod látni, hogy én azt javasoltam, hogy T i lássátok be, hogy szüleitek a T i érdekekben tesznek, vagy nem tesznek egyet és mást. Ők látják a következményeit egynek és másnak, amit T i tapasztalat hiányában nem tudhattok. Védeni akarnak, és ez kötelességük!!!

Ahogy nekem szegezed Szent Pál szavait, abból is azt látom, hogy nem olvastad el figyelmesen leveletem, hiszen én kimutattam abban, hogy a ruhá és a barátok megválasztásánál, a telefon használatnál, stb. más szempontok is lehetnek, mint a tiéitek, és éppen arra kértelek, hogy a szeretet nevében T i igyekezzetek belátni, hogy nem a ZSARNOKI önkény vezeti szüleiteket.

Igazad van abban, hogy én más társadalmi keretek között nőttem fel, de láttam, hogy ez a keret hogyan omlott össze lépésről-lépésre, és láttam, hová vezetett... (Dópos, kócos, ápolatlan, cél és értelem nélkül kóborló fiatalok tömegei, a vérbaj, házasságon kívül született szerencsétlen gyermekek ijesztően növekvő száma, stb. stb...) Éppen azért én úgy érzem, hogy én igenis "ŐRZŐJE VAGYOK AZ ÉN TESTVÉREMNEK" és kötelességem mindent megtenni érdekében. Te kissé gúnyosan a leveled végén idéző jelben kívánsz "jó munkát". Hiszem, hogy ha a leveletem mégegyszer figyelmesen elolvasod, belátod majd, mint annak idején Mark Twain, hogy mennyit "okosodtam". De ha most nem, majd évek múlva, biztosan.

Szeretettel ölel mind Téged, mind minden magyar kis testvéremet, a Titeket igazán szerető és értetek aggódó

Gyurka bácsitok

†/ Nem is annyira "Árgusak" szemei, mert Gyuri bácsi levelét a leközlés előtt a Szerkesztő elküldte Bécsbe hozzászólásra. Szerk. /.

+ HAZAMENTEK ©

Baranyavári Ullmann György a budapesti plarista gimnázium cserkészcsapatának tisztje 1972 április 1-én, néhány nappal 50. életévének betöltése után tragikus baleset következtében Engadinban életét vesztette.

Az elhunytban nemcsak egy kiváló pénzügyi és gazdasági szakembert, hanem egy lelkes külföldön élő magyart, sok érdemes magyar ügy támogatóját és a Cserkészszövetség jövőjét is gyászoljuk.

Isten legyen örök jutalma.

Dr. Major Dezső, cset., nyugalmazott körzeti orvos 1972 április 11-én, 75 éves korában Budapesten váratlanul elhunyt.

Gyászmlését a Szent István Bazilikában mutattak be az elhunyt lelkiüdvéért.

Major Dezső nevéhez fűződik a háboru előtti őrsvezetői könyvsorozat kiadása. Benne a Magyar Cserkészlet egyik kiváló egéniségét és áldozatos munkását gyászoljuk.

Örök világosság fényeskedjék neki!

VIGYÁZZATOK MA JÓL, MIKOR BESZÉLTÉK,
ÉS ÁNÍTATTAJ EJTSETEN A SZÓT
A NYELV MA NÉNTEN VÉGSŐ MENEDÉKTEN,

CSEKÉSZBOLT

P.O. BOX 85, GARFIELD, N. J. 07026

U. S. A.

(REMENYIK SÁNDOR: AZ IGE.)

CSEKÉSZKÖNYV I.	2.00
CSEKÉSZKÖNYV II.	2.00
CSEKÉSZKÖNYV III.	2.00
LEÁNYCSEKÉSZKÖNYV	2.00
ÓRSVEZETŐK TANÁCSADÓJA	1.50
ÓRSVEZETŐI VELEMJÁRÓ	2.00
JÁTEKOS ÉS TÁBORTÜZI KÖNYV	1.50
KÜLÖNPRÓBÁK KÖNYVE	1.50
VÁZLATOS MAGYAR TÖRTÉNELEM	1.50
"HAZÁNK": Olvasókönyv és magyar nyelvtan	6.00
"VIRÁGOSKERT": Olvasmányok a magyar irodalomból	5.00
MAGYAR CSEKÉSZ SZÖVETSÉG SZABÁLYAI	25.00
VEZETŐKÉPZÉS SZABÁLYAI	25.00

Kérjük a rendeléssel az összeget és a posta-díjat
is beküldeni!

Magyaroknak — Magyar szívvvel SZÍVESEN AJÁNLJUK

AZ AMERIKAI MAGYAR REFORMÁTUS EGYESÜLET

KITÖNŐ

Élet-, Baleset-, Kórházi-, Betegsegély-, Családi- és Tanulmánysegély
BIZTOSÍTÁSAIT

Ligonieri Bethlen Orthonunk gyermek- és öregdöntővel együtt.

In the True Spirit of Fraternism
SERVICE WITH SECURITY IS ASSURED
Through the best Life-, Sick Benefit-, Hospitalization-,
Educational- and Family Security Insurances With a Home
For The Aged and Dependent Children in Ligonier, Pa.

THE HUNGARIAN REFORMED FEDERATION OF AMERICA

3216 New Mexico Avenue, N.W.

Washington, D.C. 20016

HUNGARIAN BOY SCOUTS ASS'N

P.O. Box 68

Garfield, N. J. 07026

Mrs. Ferenc Novák
42 Woodland Rd.
Short Hills, N.J. 07078

Return Postage
Guaranteed

PRINTED MATTER

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

VEZETŐK LAPJA

A magyar cserkészvezetők és szülők negyedévi értesítője.

LAPZÁRTA: Január 15
Április 15
Július 15
Október 15

A V. L. következő számába szánt cikkeket és hozzászólásokat
legkésőbb október 15-ig kérjük a következő címre beküldeni:

Rev. John A. Adam, S. J.
Fordham University
Bronx, N. Y. 10458, U. S. A.

A Vezetők Lapja a Magyar Cserkész Szövetség hivatalos lapja.
A cikkek és hozzászólások a szerzőjük álláspontját tükrözik.
A Vezetők Lapjában való közlésük nem jelenti azt, hogy a
Szövetség, vagy a Szerkesztő magáévá tette azokat.

PRINTED IN U. S. A.

Készítette: International Printing Industries
Cserkész Nyomdájában - Lyndhurst, N. J.